

1. Lægebehandling.

Adgangen til Lægebehandling m. v. er efter det foran angivne ret vid, men man maa dog regne med, at der nu findes en Del Invalider, som ikke faar den opnaaelige Behandling.

Grundene hertil er forskellige, og som en af de vigtigere kan omtales, at en hel Del Tilfælde overhovedet ikke kommer frem til Behandling, idet Invaliden selv og dennes paarørende ikke mener, at der kan gøres noget, maaske endogsaa ønsker ligefrem at skjule Invaliditetens Tilstedeværelse. I andre Tilfælde er Lægebehandling vel søgt, men ikke iværksat, idet den ikke har kunnet faas paa Egnen, og man da er veget tilbage for Udgiften og Besværet ved en Rejse til Behandlingsstedet, og dette gælder navnlig om den for visse Invaliditetsgrupper overordentlig vigtige Specialbehandling. Denne Behandling finder normalt kun Sted paa visse Hospitaler og Kliniker og da navnlig i København og søges derfor fortrinsvis af Patienter paa vedkommende Sted eller dog fra en nærmere Omegn. Dette gælder saaledes f. Eks. om »Samfundet og Hjemmet for vanføre«s Klinik, hvor Belægningen af Patienter fra Jylland er forholdsvis langt ringere end Belægningen af Patienter fra København og Øerne iøvrigt; i 1929 udgjorde Patienterne fra Jylland ca. 10 pCt. af samtlige Patienter, medens de efter Befolkningstallet skulde udgøre ca. 40 pCt.

Endelig forekommer der Tilfælde, hvor den rigtige Behandling vel er paabegyndt, men ikke er bragt til Afslutning, idet Patienten f. Eks. er udeblevet fra Efterbehandling eller dog først er mødt for sent til denne, ligesom der foreligger og maa foreligge Tilfælde, hvor den behandlende Læge, der selvsagt ikke kan beherske ethvert Speciale, ikke fuldt ud kan have Klarhed over de forskellige Behandlingsmuligheder m. v., som Specialister og Specialklinikker kan angive.

Den væsentligste Følge af disse forskellige Forhold er, at den rigtige og den rettidige Behandling i adskillige Tilfælde ikke kommer til Anvendelse, og at Invalidens Muligheder for at ernære sig selv derved bliver væsentlig forringet, maaske helt bortfalder, saaledes at han eller hun senere er henvist til privat eller offentlig Forsørgelse.

Hertil bidrager ogsaa i væsentlig Grad, at Behandling af Invaliditet normalt er en rent frivillig Sag for de paagældende, og at man derfor fra lægelig Side staar magtesløs overfor ufornuftig Modstand eller Forhaling af Behandlingen fra Invalidens eller de paarørendes Side. Der savnes saaledes om ikke egentlig Tvang til Behandling, saa dog en betydende Autoritet, som kan støtte det lægelige Krav overfor Invaliden, og hvis Henvendelse Invaliden ikke kan afvise eller unddrage sig paa samme Maade som Lægens Henvendelse. Og det har i denne Forbindelse særlig Interesse, at adskillige Invaliditetstilstande er af den Art, at Invaliden ikke føler sig syg, i al Fald ikke har store Smerter, Feber eller andre betydende Sygdomstegn, og derfor ikke af saadanne Grunde føler sig tilskyndet til selv at søge Læge.

Den normale Frivillighed med Hensyn til Behandling har dog som Undtagelse navnlig Bestemmelsen i Invalideforsikringslovens § 20, der giver de invalideforsikrede Personer den Særstilling, at de i visse Tilfælde er pligtige til at underkaste sig Kur og Pleje, saaledes at Undladelse af denne Pligt medfører Fortabelse af Ret til Invalidrente, jfr. foran. Der kan ved denne Bestemmelses Hjælp naas meget og bliver faktisk naaet meget i Retning af Behandling af Invaliditetstilstande, jfr. det statistiske Afsnit, men mange, formentlig langt flere, Invaliditetstilstande falder udenfor Bestemmelsens Rækkevidde. Bestemmelsen omfatter ganske vist Størstedelen af Befolkningen, men den er stærkt begrænset derved, at den kun omfatter Tilfælde, hvor truende Invaliditet i Lovens Forstand kan afværges, eller hvor indtraadt Invaliditet kan nedsættes under Lovens Grænse. Den er saaledes bundet til Invalideforsikringslovens Invaliditetsbegreb, d. v. s. til Invaliditetstilstande, hvor den invaliderende Lidelse hyppigst er saa vidt fremskredet, at større Resultater ikke kan naas ved Behandling, specielt at arbejdsmæssig set be-